

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3NcC/70/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512216407
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7512216407.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: XXXXXXXX, zastúpeného spoločnosťou JUDr. Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: XXXXXXXX, proti žalovanej: Slovenskej republike za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 15C/169/2012, o námietke zaujatosti voči sudcom Okresného súdu Košice - okolie takto

rozhodol:

Sudkyňa JUDr. Iveta Puškášová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 15C/169/2012.

odôvodnenie:

Žalobca v žalobe zo dňa 17.9.2012 (doručenej Okresnému súdu Košice - okolie dňa 27.9.2012) okrem iného vzniesol námietku zaujatosti sudcov Okresného súdu Košice - okolie, pretože označený súd zapríčinil svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) vznik škody na strane žalobcu. Ak bol okresný súd ako štátny orgán „škodcom“ v spore medzi žalobcom a „štátom“, tak je vylúčené, aby prostredníctvom sudcov rozhodoval predmetný spor. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 65/2005 zo dňa 20. apríla 2005, ktoré rozvádza pojem „zákonného sudcu“, a zároveň aj na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Delcourt v. Belgicko z roku 1970, podľa ktorého „spravodlivosť má byť nielenže vykonávaná, ale sa musí javiť, že je vykonávaná“. Vyslovil názor, že pridelenie veci niektorému zo sudcov Okresného súdu Spišská Nová Ves by bolo porušením práva žalobcu na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom. Odporúčal prikázať vec z dôvodu delegácie nutnej inému okresnému súdu.

K námietke zaujatosti sa vyjadrila sudkyňa Okresného súdu Košice - okolie - JUDr. Iveta Puškášová (t.j. zákonná sudkyňa). Uviedla, že v konaniach vedených na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 15C/169/2012, 15C/170/2012, 15C/171/2012, 15C/172/2012, 15C/173/2012, 15C/174/2012, 15C/175/2012, 15C/176/2012, 15C/177/2012, 15C/178/2012, 15C/179/2012, 15C/180/2012, 15C/181/2012, 15C/182/2012, 15C/183/2012, 15C/184/2012, 15C/185/2012, 15C/186/2012, ktoré boli spojené na spoločné konanie pod sp. zn. 15C/169/2012, (t.j. daná prejednávaná vec) je bez pomeru k veci a k účastníkom a necíti sa byť zaujatá.

K vznesenej námietke zaujatosti žalobcu sa vyjadrili aj ostatní sudcovia Košice - okolie, ktorých vyjadrenia sa nachádzajú na č.l. 15 a 16 spisu.

Krajský súd v Košiciach ako nadriadený súd Okresného súdu Košice - okolie (§ 16 ods. 1 O.s.p.) konštatuje, že vznesená námietka zaujatosti sa týkala všetkých sudcov Okresného súdu Spišská Nová Ves .

Napriek uvedenému krajský súd skúmal danosť okolností vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí iba vo vzťahu k tomu sudcovi, ktorý podľa rozvrhu práce má danú vec prejsť a rozhodnúť. Ku skúmaniu, či dôvody pre vylúčenie sudcu sú dané aj v prípade ďalších sudcov by Krajský súd v Košiciach pristúpil jedine v prípade vylúčenia zákonného sudcu.

V danej veci vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 15C/169/2012, je zákonným sudcom JUDr. Iveta Puškášová, ktorej bola vec pridelená podľa rozvrhu práce príslušného súdu.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa čl. 141 ods. 1 Ústavy SR, v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné sudy. Nestranný musí byť nielen súd, ale aj sudcovia. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Nestranný je sudca, u ktorého nie sú pochybnosti o jeho nezaujatosti so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom a súčasne sa nepodieľal na rozhodovaní vo veci v niektorom inštančnom stupni.

Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Istou výnimkou v tomto smere je rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. Je však nutné trvať na tom, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridenej veci skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.

Účelom ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. je prispieť k nestrannému prejednávaniu vecí, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania, a to z dôvodu významného vzťahu sudcu: 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

Uvedené zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu na prejednávanej veci alebo taký osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý pri všetkej nožnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

K otázke vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania v konkrétnej veci pre jeho vzťah k účastníkovi konania súdna prax zaujala stanovisko, podľa ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia podľa § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov a je povinný prejsť a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov. Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého slovenský preklad bol vyhlásený v oznámení Federálneho ministerstva zahraničných vecí pod č. 209/1992 Zb., ďalej len „Dohovor“) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný súd zriadený zákonom. Súvislosťou medzi súdom, ktorý je založený na zákone, a jeho nezávislosťou, ako to vyjadruje článok 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru („každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejsť nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu“), garantuje tento Dohovor v celoeurópskom rozmere súčasne sudcovskú nezávislosť aj právo na zákonného sudcu.

Ústavná úprava súdnej a inej právnej ochrany v Slovenskej republike garantuje obdobne vyjadrené právo na spravodlivý proces [čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ktorá je uvedená ústavným

zákonem č. 23/1991 Zb., ďalej len „Listina“; čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uverejnenej pod č. 460/1992 Zb., ďalej len „Ústava“, ktoré články dávajú každému možnosť (právo) domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v zákonom určených prípadoch na inom orgáne Slovenskej republiky] do ktorého tiež zahŕňa aj právo na to, aby právna vec účastníka nebola odňatá zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 Listiny; čl. 48 ods. 1 Ústavy, ktoré články postulujú, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanoví zákon). Ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadruje zhodu (totožný zámer) na sudcovskú nezávislosť a právo na zákonného sudcu s právnym režimom podľa Dohovoru (v obsahu týchto práv podľa Dohovoru a podľa Ústavy nemožno vidieť zásadnú odlišnosť). Potom platí, že v určitej právnej veci má rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu a tento zákonný sudca by sa už v ďalšom priebehu konania - pokiaľ by k tomu nebol daný zákonný dôvod - meniť nemal. Inštitút vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania veci, ktorý predstavuje výnimku z ústavnej zásady nezmeniteľnosti zákonného sudcu, stanovuje, aby zákonom predpokladaným postupom a zo zákonom predpokladaných dôvodov bol zákonný sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Sledovaný cieľ, ktorý tu umožňuje prelomiť ústavnú zásadu nezmeniteľnosti zákonného sudcu, spočíva v zmaření hroziaceho rizika, že by vo veci mohol konať a rozhodovať zaujatý - nie nestranný - sudca (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Nc 26/2010).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehladať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II ÚS 105/01, Sbírka nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Existencia oprávnených pochybností závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či (úplne odhliadnuc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľne skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri tiež Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietat' zaujatost' dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú. Iba tá skutočnosť, že určitá vec sa týka súdu, ku ktorému majú sudcovia len profesionálny, pracovný vzťah nevytvára nežiaduci vzťah sudcu k veci, ktorý by ho diskvalifikoval z možnosti nestranne a nezávisle prejsť a rozhodnúť. (Uznesenie NS SR sp. zn. 1 Nc 69/2010 zo dňa 30.11.2010)

V súlade s týmto právnym názorom, s ktorým sa nadradený súd zhoduje, posudzoval aj námietku zaujatosti žalobcu vo vzťahu k zákonnej sudkyňi a dospel k záveru, že v danej veci je z predloženého spisu zrejmé, že u zákonnej sudkyne nie je dôvod na jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania danej veci, pretože v predchádzajúcich exekučných konaniach nekonala a jej vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno z objektívneho hľadiska považovať za nezávislý a nestranný.

I keď žalobca namietal zaujatost' všetkých sudcov Okresného súdu Košice - okolie, odvolací súd sa nezaoberal skúmaním ich zaujatosti resp. nezaujatosti, pretože zákonná sudkyňa v danej veci nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.